

Natuurpunt Scousele

PlantenStudieGroep: een 'bloemlezing'..

JAAROVERZICHT 2017.

JANUARI:

Middeleeuwse miniaturen en schilderijen van de 16e-eeuwse schilder Joachim Beuckelaer geven ons een kijk op de eetgewoonten uit het verleden en welke planten, kruiden, dranken enz er op tafel kwamen. De afbeeldingen van het tafellinnen leiden ons tot enkele verfplanten zoals Wede en de 'Indigo' plant (zie ppt op blog).

Kersverse natuurgids Guy De Vos (medewerker van NP Panneweel) vertelt ons vanuit z'n eigen ervaring hoe je met 'vallen en opstaan' maar in elk geval door praktijk-ervaring, een Flora kan leren gebruiken en planten determineren.

FEBRUARI:

De presentatie "Diamonds are forever" leidt ons binnen in de wondere en bijzonder mooie miniatuurwereld van stuifmeel en pollenkorrels (zie ppt op blog).

MAART:

De lente trekt de voorjaarsbloei op gang, dus tijd om verse planten te determineren. A.d.h. van fiches met 'familietrekjes' puzzelen we de juiste kenmerken en de juiste naam bij de juiste plant; o.a. Esdoorn (Zeepboomfamilie), Herderstasje en Kleine veldkers (Kruisbloemenfam.), Kleefkruid (Walstrofam.), Kleine maagdenpalm (Maagdenpalmfam.), Populier (Wilgenfam.), Witte dovenetel (Lipbloemenfam.) en Veldzuring (Duizendknoopfam.)

APRIL:

Flora gebruiken en determineren is praktijk, oefenen en herhalen... Maar er komt ook een hele terminologie bij kijken, botanische termen en omschrijvingen die niet direct tot ons dagdagelijks taalgebruik behoren. Misschien kan een 'determinatiefiche' helpen, die volgens de verschillende plantendelen (morfologie) een overzicht geeft van de kenmerken (en betekenis) die in Flora-sleutels aan bod kunnen komen (in 'constructie').

In het GOG KBR komen op diverse groeiplaatsen volgende 'invasieve exoten' voor, Reuzenberenklauw, Reuzenbalsemien en Japanse duizendknoop. Reuzenberenklauw heeft één grote groeiplaats aan de zuidelijke oever van de Kruibeekse kreek. We maken er een actiepunt van om deze exoten te lijf te gaan, in eerste instantie aan de Kruibeekse kreek, om de beste aanpak uit te testen. Er wordt een oproep gedaan om mee te werken in het 'exoten-team' (zie verder rapport van de resultaten).

René demonstreert het gebruik van de 'boshak' om de wortel van de Reuzenberenklauw in de grond af te hakken. Herman stelt een doeltreffende methode voor om Japanse duizendknoop te lijf te gaan: "OPETEN" ! En 't is nog lekker ook (smaakt beetje naar rabarber, waarmee hij trouwens nauw verwant is !)

MEI:

Plantjes meebrengen om te determineren...? dat moet je aan de plantenvrienden géén twee keer vragen! We hebben onze handen en visuele hulpmiddelen (loupe en bino) vol om botanische knopen door te hakken: is het Aardbeiganzerik of Bosaardbei?, de als genus goed herkenbare Vergeet-mij-nietjes en Ereprijzen laten zich ook niet gemakkelijk op soortnaam brengen, we weten nu dat in Nine's vijvertje Kleine watereppe (een schermbloemige) groeit en André en Antoine sleutelen Klein streepzaad uit.

JUNI:

Nav de maandelijkse polderverkenning met de Barbiërgidsen in juni zijn er enkele 'specialekes' gevonden, Herman heeft er een powerpoint van gemaakt. Zo maken we kennis met Bont kroonkruid, *Coronilla varia*; Hondspeterselie, *Aethusa cynapium*; Grote engelwortel, *Angelica archangelica*. En om een Wouw te zien moet je niet naar boven kijken maar naar beneden langs de Scheldedijk; Wouw, *Reseda luteola* is een (gele) verfpant die vanuit het Middellandse zeegebied als gebruiksplant in onze streken terecht is gekomen. Ze werd gebruikt om textiel te kleuren en er werd een groene kleurstof van gemaakt door ze te mengen met het blauw van *Isatis tinctoria* (zie januari en ppt op blog).

VAKANTIE:

In de verlofperiode komt Freddy op diverse plaatsen de Reuzenbalsemien tegen. Dat wordt aanleiding tot een kennismaking/bespreking van de 'trappen van vergelijking' van Springzaad: Klein, Groot en Reuzen. Dit zal een item worden voor ons volgende PSG-jaar in kader van de 'exoten-actie'.

SEPTEMBER:

Standvanzaken van het 'exoten-team' wordt toegelicht. Het determineren van meegebrachte planten adh van Flora, plantengids, loupe en bino is een boeiende, geanimeerde, druk becommentarieerde en geroutineerde bezigheid geworden. Dat is ook de essentie en bedoeling van deze studieavonden, dus: goe bezig!

Bijzonder goed nieuws: Greet is bereid om van onze PSG-avonden verslag te maken zodat we onze blog up-to-date kunnen houden! Dankjewel!

OKTOBER:

Nine brengt ons in 'higher' sferen met een presentatie over "Kemp & Hennep".

Sonja vertelt ons alles over de Alsemambrosia, *Artemisia artemisiifolia*, een adventieve plant van Amerikaanse origine met invasieve trekjes en tevens gevaarlijke omwille van sterke allergene reacties! (zie ppts op blog).

NOVEMBER:

aankondiging & uitnodiging: zaterdag 25/11 WAKONA Natuurstudiedag, er zal een grote poster zijn van onze studiegroep voor de 'posterbeurs'.

We vragen ideeën, suggesties voor de studieavonden van volgend jaar en er is géén gebrek aan interessante onderwerpen (zie verslag van Greet).

Antoine heeft een vruchtdoos van Doornappel bij en enkele paddenstoeltjes: Paarse schijnridderzwam, Zwarte kluiwzwam en oorzwammetjes op dun twiggje.

We bekijken ook de bijzondere bouw van de nachtschadebloemen adh van Zwarte nachtschade.

DECEMBER:

Fred Foubert geeft een presentatie over de alkaloiden, een typische groep zéér (voor de mens althans) giftige stoffen die sterk aanwezig zijn in de plantenfamilie van de 'Nachtschadigen' (zie ppt op blog).

Freddy geeft een korte voorstelling van de composieten-familie als aanloop naar de bespreking van een tabel en vereenvoudigd schema van de 'Gele composieten'. We proberen het schema ook uit adh van enkele planten: Paardenbloem, Jacobskruiskruid, Knopkruid en Melkdistel en we speuren met de bino naar "stroschubben" (schema en ppt op blog).

"EXOTEN-actie" aan de zuidelijke dijk van de Kruibeekse kreek: een verslagje.

Doelsoorten: Reuzenberenklauw, Japanse duizendknoop, Reuzenbalsemien.

Voorkomen van deze invasieve exoten in heel GOG: zie bijgaand kaartje (voorlopige inventarisatie van groeiplaatsen).

Actiegebied: dit jaar vooral beperkt tot zuidelijke dijk van de Kruibeekse kreek aan de dichte groeiplaats van Reuzenberenklauw en de groeiplaats van Japanse duizendknoop nabij de afgebroken Linde aan de Kemphoekstraat.

Actieperiode: van 25/3 tem 27/9/17, minstens om de twee weken.

In totaal 22 werkdagen en 101 man-uren met medewerking van 11 vrijwilligers.

Dit is gemiddeld 4,6 uren per werkdag of gemiddeld een 9-tal uren per medewerker over de hele periode. Dit is dus zeker haalbaar en realistisch en sterkt ons om de actie volgend jaar met eenzelfde timing en aanpak te organiseren.

Mogelijke optie voor 2018: de dichte monocultuur van Reuzenbalsemien langs de 'Schoutheetedreef' is goed en veilig toegankelijk en zou eventueel ism plaatselijke school kunnen aangepakt worden.

